🎂 מסיבה לשלושים או פיקניק לארבעה? הוויכוח על ימי ההולדת

מאגר טקסטים לכיתה ז׳ · כתבה · גרסה: רגיל

מהדורה למורה – מפתח תשובות

המהדורה למורה מופיעה בעמוד הראשון. דפי התלמיד מתחילים בעמוד הבא. בשאלות פתוחות – תשובה לדוגמה ומחוון; כל תשובה מנומקת מהטקסט מתקבלת.

חלק א׳ – הבנה ואיתור מידע (רמה א׳)

תשובה 1: *מה ההבדל בין שתי ההזמנות שקיבלו התלמידים? ציינו שני הבדלים.* – מסיבה גדולה באולם לכל השכבה מול פיקניק קטן בגינה לשלוש חברות; הודעה בקבוצת השכבה מול פתק בכתב יד בקלמר; ערב חמישי מול שבת בצהריים.

2. מדוע החליטה יובל להזמין את כולם? [איתור מידע]

- א) כי ההורים חייבו אותה
- ב) כי לא היו לה חברים קרובים
- ג) כי רצתה לנצח בתחרות
- **ד) כי זכרה שלא הזמינו אותה ליום הולדת בכיתה ה׳, ולא רצתה שמישהו ירגיש בחוץ**

תשובה 2: כי בכיתה ה׳ לא הזמינו אותה ליום הולדת של חצי כיתה, והיא לא רצתה שאיש ירגיש כך.

תשובה 3: *אילו שלושה כללים מציעה המחנכת למי שחוגג בקטן?* – לא מדברים על זה בקבוצה הכיתתית; לא מעלים תמונות בפני כולם; לא שואלים "מי מוזמן" בהפסקה.

חלק ב׳ – הסקת מסקנות, השוואה והבנת מונחים (רמה ב׳)

תשובה 4: *הסבירו את המשפט "מה שקטן – נשאר קטן".* – שחגיגה קטנה היא לגיטימית, אבל צריך לשמור עליה דיסקרטית כדי לא לפגוע במי שלא הוזמן.

5. מה המשמעות של "יום הולדת כיתתי"? [הבנה ופרשנות]

- **א) חגיגה משותפת פעם בחודש לכל מי שנולד באותו חודש**
- ב) מסיבה לכל השכבה בכל שבוע
- ג) יום שבו אסור לחגוג
- ד) יום חופש מהלימודים

תשובה 5: חגיגה כיתתית פשוטה, פעם בחודש, לכל מי שנולד באותו חודש – כדי להוריד לחץ ותחרות.

תשובה 6: *מה אפשר להסיק מדברי יובל על כך ש"דיברתי עם כולם שתי דקות, ולא עם אף אחד באמת"?* – שבמסיבה גדולה מאוד קשה לקיים קשר עמוק; יש מחיר לגודל – הרבה אנשים, אבל פחות קרבה.

תשובה 7: *השוו בין היתרון והחיסרון של המסיבה הגדולה לבין היתרון והחיסרון של המפגש הקטן.* – מסיבה גדולה: יתרון – אף אחד לא בחוץ, גיבוש; חיסרון – עייפות, קשרים שטחיים, לחץ כלכלי. מפגש קטן: יתרון – קרבה ושיחה אמיתית; חיסרון – מי שלא הוזמן עלול להיפגע.

חלק ג׳ – טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

תשובה 8: *איזו דרך חגיגה נראית לכם נכונה יותר לכיתה ז׳? נמקו והסתמכו על שני פרטים מהכתבה.* – תשובה פתוחה. מחוון: עמדה + נימוק + שני פרטים.

תשובה 9: *כתבו הזמנה ליום הולדת שמשלבת את היתרונות של שתי הגישות (4–6 שורות), ומשפט שמסביר את הבחירה שלכם.* – משימת כתיבה. מחוון: מבנה הזמנה (מה, מתי, איפה, מה להביא), שילוב רעיונות משתי הגישות, הנמקה.

מחוון לשאלות עמדה (חלק ג׳): עמדה ברורה – 2 נק׳ · נימוק הגיוני – 3 נק׳ · הוכחה/דוגמה מהטקסט – 3 נק׳ · לשון ומבנה – 2 נק׳.

דף התלמיד

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בגיל 12–13, יום הולדת הוא לא רק עוגה ונרות – הוא גם החלטה חברתית: את מי מזמינים, ואת מי לא? הכתבה שלפניכם מציגה שתי גישות לחגיגה. קִראו ושימו לב לנימוקים של כל צד.

א **שתי הזמנות, שני סגנונות**

באותו שבוע בדיוק קיבלו תלמידי כיתה ז׳4 שתי הזמנות שונות מאוד. הראשונה, של יובל, הגיעה לקבוצת ההודעות של כל השכבה: "מסיבת ריקודים באולם, חמישי בערב, כולם מוזמנים!", עם תמונות של אורות צבעוניים ועוגה בשלוש קומות. השנייה הייתה פתק בכתב יד, שאלה השאירה בשקט בתוך הקלמר של שלוש חברות: "פיקניק בגינה, שבת בצהריים, רק אנחנו. תביאו שמיכה."

ב ההבדל בין שתי ההזמנות משקף ויכוח שמתנהל היום בבתים רבים: האם יום הולדת צריך להיות אירוע גדול לכולם, או מפגש קטן ואינטימי עם החברים הקרובים?

ג **בעד המסיבה הגדולה**

יובל מסבירה את הבחירה שלה: "רציתי שאף אחד לא ירגיש בחוץ. אני זוכרת שבכיתה ה׳ לא הזמינו אותי ליום הולדת של חצי כיתה, וזה היה נורא. אז אמרתי – אצלי כולם." גם אמא שלה, נעמה, תומכת: "מסיבה גדולה היא הזדמנות לבנות כיתה מגובשת. ילדים שלא מדברים בדרך כלל נפגשים, רוקדים יחד, ומשהו נפתח."

ד אבל למסיבה הגדולה יש גם מחיר, ולא רק בכסף. "בסוף הערב הייתי עייפה מאוד", מודה יובל. "דיברתי עם כולם שתי דקות, ולא עם אף אחד באמת. החברה הכי טובה שלי אמרה לי למחרת שהיא בקושי ראתה אותי."

ה **בעד המפגש הקטן**

אלה, מהצד השני, מספרת שבחרה בפיקניק כי "רציתי לחגוג עם האנשים שהכי מכירים אותי. לשבת, לצחוק, לדבר על דברים אמיתיים." לדבריה, ארבע בנות על שמיכה הן "יותר שמחה מארבעים באולם". המחנכת של השכבה, ענבל כהן, מזכירה שגם לחגיגה קטנה יש יתרונות חינוכיים: "ילדים לומדים שאין צורך להרשים אף אחד. שמספיק להיות ביחד."

ו אבל גם כאן יש קושי: מי שלא הוזמן. "שמעתי שיש פיקניק ולא הזמינו אותי", סיפרה תלמידה אחרת מהכיתה. "ידעתי שזה קטן, אבל עדיין היה לי צביטה בלב." המחנכת מציעה כלל פשוט: "מותר לחגוג בקטן. אבל לא מדברים על זה בקבוצה הכיתתית, לא מעלים תמונות בפני כולם, ולא שואלים 'מי מוזמן' בהפסקה. מה שקטן – נשאר קטן."

ז **ומה עם הלחץ להרשים?**

יש עוד גורם שמשפיע על ההחלטה: התחרות. "כשמישהו עושה מסיבה עם להקה, אתה מרגיש שאתה חייב לעשות משהו גדול יותר", אומר עמית, תלמיד בשכבה. הורים אחדים מספרים על לחץ כלכלי אמיתי. בעקבות זאת, בכמה כיתות הוחלט על "יום הולדת כיתתי" פעם בחודש, שבו חוגגים יחד לכל מי שנולד באותו חודש, עם עוגה פשוטה ומשחקים – וכל אחד חוגג בבית כמו שהוא רוצה.

ח אז מה עדיף? אולי אין תשובה אחת. אלה ויובל, אגב, נפגשו בהפסקה אחרי שתי החגיגות. "בשנה הבאה", הציעה יובל, "אולי נעשה פיקניק גדול. עם הרבה שמיכות."

📖 מילון מילים

מילה	פירוש
משקף	מראה, מבטא
אינטימי	קטן, קרוב ואישי
מגובשת	שהחברים בה קרובים ומחוברים זה לזה
להרשים	לגרום לאחרים לחשוב שאתה מיוחד או עשיר

✏️ שאלות

🔎 איתור מידע
התשובה כתובה במפורש בטקסט – מאתרים אותה.

🧩 הבנה והסקה
התשובה לא כתובה במפורש – מחברים רמזים ומסיקים.

💭 חושבים ומרגישים
מביעים עמדה ומנמקים לפי הטקסט ולפי מה שאנחנו חושבים.

לפני כל תשובה שאלו את עצמכם: **מה כבר נתון בשאלה? מה נשאר לי לברר?** סמנו את מילות ההוראה (ציינו, הסבירו, השוו, נמקו).

חלק א׳ – הבנה ואיתור מידע (רמה א׳)

1. מה ההבדל בין שתי ההזמנות שקיבלו התלמידים? ציינו שני הבדלים. [איתור מידע]

2. מדוע החליטה יובל להזמין את כולם? [איתור מידע]

א) כי ההורים חייבו אותה
ב) כי לא היו לה חברים קרובים
ג) כי רצתה לנצח בתחרות
ד) כי זכרה שלא הזמינו אותה ליום הולדת בכיתה ה׳, ולא רצתה שמישהו ירגיש בחוץ

3. אילו שלושה כללים מציעה המחנכת למי שחוגג בקטן? [איתור מידע]

חלק ב׳ – הסקת מסקנות, השוואה והבנת מונחים (רמה ב׳)

4. הסבירו את המשפט "מה שקטן – נשאר קטן". [הבנה ופרשנות]

5. מה המשמעות של "יום הולדת כיתתי"? [הבנה ופרשנות]

א) חגיגה משותפת פעם בחודש לכל מי שנולד באותו חודש

ב) מסיבה לכל השכבה בכל שבוע

ג) יום שבו אסור לחגוג

ד) יום חופש מהלימודים

6. מה אפשר להסיק מדברי יובל על כך ש"דיברתי עם כולם שתי דקות, ולא עם אף אחד באמת"? [הסקת מסקנות]

7. השוו בין היתרון והחיסרון של המסיבה הגדולה לבין היתרון והחיסרון של המפגש הקטן. [השוואה]

חלק ג׳ – טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳)

> תזכורת לכתיבת תשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהשטח).

8. איזו דרך חגיגה נראית לכם נכונה יותר לכיתה ז׳? נמקו והסתמכו על שני פרטים מהכתבה. [הבעת עמדה]

העמדה שלי	
הנימוק	
הוכחה / דוגמה	

9. כתבו הזמנה ליום הולדת שמשלבת את היתרונות של שתי הגישות (4–6 שורות), ומשפט שמסביר את הבחירה שלכם.
[משימת כתיבה]

כרטיס יציאה

דבר אחד חדש שלמדתי מהטקסט: _____

שאלה שעדיין יש לי: _____

איך הרגשתי בעבודה על הטקסט? ☹ 😐 🙂 😀